

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PHILIPPE LÉGER

12 päivänä maaliskuuta 2002 ¹

1. Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö Interporc Im- und Export GmbH² on hakenut muutosta Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu ensimmäinen jaosto) 7.12.1999 julistamaan tuomioon,³ jolla osittain kumottiin komission 23.4.1998 tekemä päätös⁴ evätä kantajalta oikeus tutustua tiettyihin asiakirjoihin.

Kantaja vaatii ensisijaisesti, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion siltä osin kuin siinä on katsottu, että komissio oli oikeassa soveltaessaan sääntöä, jonka mukaan se ei voinut paljastaa asiakirjoja, jotka olivat sen hallussa mutta jotka olivat peräisin jäsenvaltioista tai kolmansien valtioiden viranomaisilta (tässä tapauksessa kyseessä olivat Argentiinan viranomaiset), vaikka tämän säännön soveltaminen olisi vastoin yhteisössä tunnustettua perustavanlaatuista oikeutta tutustua asiakirjoihin.

2. Asiaa koskevat erityiset oikeussäännöt, jotka ovat pääpiirteissään seuraavat.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Jäljempänä Interporc tai kantaja.

3 — Asia T-92/98, Interporc v. komissio (Kok. 1999, s. II-3521, jäljempänä valituksenalainen tuomio).

4 — Jäljempänä 23.4.1998 tehty riidanalainen päätös.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. 8.2.1994 tehty komission päätös 94/90/EHTY, EY, Euratom⁵ ja sen liitteenä olevat tietojensaantioikeutta komission ja neuvoston asiakirjoista koskevat käytäntösäännöt⁶ ovat keskeisessä asemassa tässä asiassa.

4. Käytännössä ilmaistaan ”pääperiaate”⁷ oikeudesta saada tietoja oikeudellisista asiakirjoista; tämän periaatteen tärkeimmät kohdat on aiheellista esitellä.

5 — Päätös yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista (EYVL L 46, s. 58).

6 — Jäljempänä käytännösäännöt.

7 — Ilmaisui ”pääperiaate” on kirjattu itse käytännösääntöjen tekstiin. Tässä ratkaisuehdotuksessa siihen viitataan seuraavalla tavalla ”käytännösäännöissä tarkoitettu pääperiaate oikeudesta saada tietoja asiakirjoista”.

Käytännesäännöissä tarkoitettu pääperiaate oikeudesta saada tietoja asiakirjoista

5. Pääperiaate on määritelty seuraavasti:

”Yleisöllä on mahdollisimman laaja oikeus saada tietoja komission — — *hallussa olevista asiakirjoista.*”^{8, 9}

Rajoitukset käytännesäännöissä tarkoitettuun pääperiaatteeseen oikeudesta saada tietoja asiakirjoista

6. Käytännesäännöissä säädetään tilanteesta, jossa tiedonsaantipyyntö koskee asiakirjaa, jota komissio ei ole laatinut. Tätä koskien käytännesääntöjen viidennessä kohdassa säädetään laajitusäännöstä:

”Jos toimielimen hallussa olevan asiakirjan tekijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäsenvaltio, muu yhteisöjen toimielin tai laitos taikka muu kansallinen tai kansainvälinen toimielin, on pyyntö esitettävä suoraan tekijälle.”

8 — Kursivointi tässä.

9 — Ensimmäinen kohta.

7. Varsinaisia poikkeuksia koskeva järjestelmä on muotoiltu seuraavasti:

”Toimielimien on kieltäydyttävä sellaisten asiakirjojen luovuttamisesta, joiden paljastuminen voi vaikeuttaa:

— julkisen edun turvaamista (yleistä turvallisuutta, kansainvälisiä suhteita, vakaata rahan arvoa, asian käsittelyä tuomioistuimessa, tarkastusta tai tutkintaa),

— yksityisyyden suojaa,

— liikesalaisuuden turvaamista,

— yhteisön taloudellisten etujen turvaamista,

— tiedon antaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön pyynnöstä tai tiedon antaneen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla tapahtuvaa luottamuksellista käsittelyä.

Toimielimet voivat kieltäytyä asiakirjojen luovuttamisesta myös toimielimen päätöksentekomenettelyn luottamuksellisuuden turvaamiseksi.”¹⁰

8. Käytännesääntöjen täytäntöönpanon varmistamiseksi päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Pääjohtaja, yksikön johtaja, pääsihteeristön keskuudesta kyseiseen tarkoitukseen nimetty johtaja tai näiden puolesta valtuutettu virkamies ilmoittavat hakijalle kirjallisesti, että hänen hakemukseensa on suosituttu tai että siihen aiotaan vastata kielteisesti. Jälkimmäisessä tapauksessa asianomaiselle ilmoitetaan myös, että hän voi kuukauden kuluessa esittää komission pääsihteeristölle vahvistavan hakemuksen kyseisen kannan muuttamisesta; muussa tapauksessa katsotaan, että hän on luopunut alkuperäisestä hakemuksestaan.”

9. Komissio hyväksyi sittemmin asiakirjajulkisuuden parantamisesta tiedonannon 94/C 67/03, jossa täsmennetään päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom täytäntöönpanoperusteet.¹¹ Tämän tiedonannon mukaan ”jokainen voi — — pyytää saada tietoja mistä tahansa komission asiakirjasta, jota ei ole julkaistu, valmisteluasiakirjat

ja muu selvitysaineisto mukaan lukien”.¹² Käytännesäännöissä määrättyjen poikkeusten osalta vuoden 1994 tiedonannossa todetaan, että ”komissio voi kieltäytyä antamasta tietoja asiakirjasta, jos sillä saatetaan haitata julkista ja yksityistä etua taikka toimielimen moitteetonta toimintaa — —”.¹³ Tältä osin kyseisessä tiedonannossa täsmennetään, että ”poikkeuksia ei milloinkaan sovelleta automaattisesti, vaan jokainen asiakirjaa koskeva tiedonsaanti-pyyntö arvioidaan tapauskohtaisesti”.¹⁴

II Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

10. Naudanlihan tuonnista Euroopan yhteisöön kolmansista maista kannetaan periaatteessa tullimaksu ja ylimääräinen tuontitulli. Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT-sopimus) mukaisesti tietty määrä korkealaatuista naudanlihaa (ns. Hilton Beefiä) voidaan tuoda Argentiinasta yhteisöön ilman ylimääräistä tuontitullia. Tässä tapauksessa on suoritettava ainoastaan sovellettavan yhteisön tullitariffin mukainen tulli. Oikeus vapautua tullimaksuvelvollisuudesta edellyttää Argentiinan viranomaisten antamien aitoustodistusten esittämistä.

10 — Kahdestoista kohta.

11 — EYVL 1994, C 67, s. 5, jäljempänä vuoden 1994 tiedonanto.

12 — Kuudes kohta.

13 — Yhdeksäs kohta.

14 — Kymmenes kohta.

Saatuaan tietää, että aitoustodistuksia oli väärennetty, komissio suoritti yhdessä jäsenvaltioiden tulliviranomaisten kanssa tutkimuksia, joissa ilmeni, että kansalliset yritykset, mukaan luettuna Interporc, olivat käyttäneet väärennettyjä todistuksia.

11. Kiistäen nämä syytökset perusteettomina Interporc väitti, että se oli esittänyt todistukset vilpittömässä mielessä ja että Argentiinan toimivaltaisten viranomaisten ja komission valvonnassa oli ollut puutteita.

12. Komissio ilmoitti 26.1.1996 tekemälleen päätöksellä Saksan liittotasavallalle, että se katsoi, että kantajan esittämä tuontitullien peruuttaminen ei ollut perusteltu.

13. Osoittaakseen vilpittömän mielensä Interporc pyysi 23.2.1996 päivätyssä, useille komission toimivaltaisille yksiköille osoittamassaan kirjeessä tietoja eräistä naudanlihan tuontivalvontaan liittyvistä asiakirjoista ja niistä tutkimuksista, joiden nojalla Saksan viranomaiset olivat päättäneet kantaa tuontitullit jälkitullauksin.

14. Komissio hylkäsi molemmat kantajan pyynnöt.

Komission pääosasto¹⁵ VI:n pääjohtaja hylkäsi ensinnäkin 22.3.1996 päivätyllä kirjeellä muun muassa tiedonsaantipyynnön kirjeenvaihdosta Argentiinan viranomaisten kanssa. Tämä kieltäytyminen perustui toisaalta yleisen edun turvaamista koskevaan poikkeukseen ja toisaalta siihen, että kantajan oli osoitettava pyyntönsä suoraan näiden asiakirjojen tekijöille.

Toiseksi PO XXI:n pääjohtaja katsoi 25.3.1996 päivätyssä kirjeessä muun muassa, että pyyntö saada tietoja asiakirjoista, jotka olivat peräisin jäsenvaltioista, tuli osoittaa suoraan näiden asiakirjojen tekijöille.

15. Tämän hylkäämisen johdosta kantaja esitti 27.3.1996 päivätyllä kirjeellä käytännessäännöissä tarkoitetun uudistetun pyynnön komission pääsihteerille. Tässä kirjeessään se katsoi, että ne syyt, joilla PO VI:n ja XXI:n pääjohtajat perustelivat asiakirjoja koskevan tiedonsaantipyynnön epäämistä, eivät olleet perusteltuja. Komission pääsihteerin hylkäsi uudistetun pyynnön 29.5.1996 päivätyllä kirjeellä.

15 — Jäljempänä PO:

16. Interporc on pannut myös vireille kaksi peräkkäistä oikeudenkäyntiä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

Ensinnäkin kantaja on yhdessä kahden muun saksalaisen yrityksen kanssa nostanut 12.4.1996 kanteen, jossa se vaatii 26.1.1996 tehdyn päätöksen kumoamista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kumonnut mainitun päätöksen.¹⁶

Kantaja on myös vaatinut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 9.8.1996 jättämällään toisella kanteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan 29.5.1996 tehdyn komission päätöksen, jolla komissio oli vahvistanut kieltäytyvänsä antamasta kantajalle tietoja eräistä sen asiakirjoista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi 6.2.1998 antamassaan tuomiossa,¹⁷ että 29.5.1996 tehty päätös oli riittämättömästi perusteltu ja kumosi sen.

17. Komissio toimitti kantajalle asian Interporc I täytäntöönpanon yhteydessä 23.4.1998 tehdyn uuden päätöksen, jonka päätösosa oli samansisältöinen 29.5.1996 tehdyn kumotun päätöksen kanssa, mutta jonka perustelut olivat erilaiset.

16 — Asia T-50/96, Primex Produkte Import-Export ym. v. komissio, tuomio 17.9.1998 (Kok. 1998, s. II-3773). Tästä tuomiosta on valitettu yhteisöjen tuomioistuimeen, mutta asia on poistettu rekisteristä 10.5.2000 annetulla määräyksellä C-417/98 P, komissio v. Primex Produkte Import Und Export ym. (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

17 — Asia T-124/96, Interporc v. komissio, tuomio 6.2.1998 (Kok. 1998, s. II-231, jäljempänä asia Interporc I).

18. Komission 23.4.1998 tekemä päätös on uuden oikeudenkäynnin perustana. Kantaja riitauttaa sen asiasisällön. Sikäli kuin se on nyt käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaista, kyseisessä päätöksessä todetaan muun muassa seuraavaa:

”Vaatimanne asiakirjat voidaan luokitella kolmeen ryhmään seuraavasti:

1. Jäsenvaltiosta ja Argentiinan viranomaisilta peräisin olevat asiakirjat

— jäsenvaltioiden tuonti-ilmoitukset Argentiinasta vuosina 1985—1992 tuodun Hilton-naudanlihan tuontimääristä,

— Argentiinan viranomaisten vienti-ilmoitukset yhteisöön mainittuina vuosina viedyn Hilton-naudanlihan määristä,

— Argentiinan viranomaisten asiakirjat niiden elinten nimeämisestä, jotka vastaavat aitoustodistusten antamisesta,

- Argentiinan viranomaisten asiakirjat Hilton-kiintiön avaamista koskevan sopimuksen tekemisestä,
 - jäsenvaltioiden kannanotot samankaltaisissa asioissa.
2. Komissiosta peräisin olevat asiakirjat
- komission Hilton-kiintiötä koskeva valvontakertomus,
 - pääosasto VI:n jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden ilmoitusten perusteella laatimat sisäiset yhteenvedot,
 - komission asiakirjat niistä elimistä, jotka vastaavat aitoustodistusten antamisesta,
 - Hilton-kiintiön avaamista koskevan sopimuksen tekemistä koskevat asiakirjat; pääosasto VI:n lausunto, yksiköiden väliset lausunnot, Argentiinan viranomaisille osoitetut tiedonannot,
 - asiakirjat yhteisön ja Argentiinan välisestä sopimuksesta, joka koskee väärennyksen paljastumisen vuoksi tehtyä kiintiön pienentämistä; pääosasto VI:n sisäiset lausunnot, yksiköiden (PO I, PO XXI) väliset lausunnot, vastuussa olevien komission jäsenten kabinettien kannanotot, näille kabineteille osoitetut kannanotot, komission Argentiinan edustajistolle osoitetut tiedonannot, Euroopan unionissa toimivalle Argentiinan suurlähettiläälle osoitettu kirjeenvaihto,
 - pääosastojen VI ja XXI lausunnot päätöksistä, jotka koskevat muita samankaltaisia asioita,
 - jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmän 2.10. ja 4.12.1995 pitämien kokousten pöytäkirjat.
- Jäsenvaltioilta ja Argentiinan viranomaisilta peräisin olevien asiakirjojen osalta neuvon teitä pyytämään niistä välittömästi jäljennöksen näiltä jäsenvaltioilta ja kyseisiltä viranomaisilta. Vaikka käytännössä määrätään, että '[y]leisöllä on oltava mahdollisuus saada mahdollisimman laajalti tietoja komission ja neuvoston hallussa olevista asiakirjoista', viidennessä kohdassa määrätään, että 'jos toimielimen

hallussa olevan asiakirjan tekijä on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jäsenvaltio, muu yhteisöjen toimielin tai laitos taikka muu kansallinen tai kansainvälinen toimielin, on pyyntö esitettävä suoraan tekijälle'. Komissiota ei siten missään tapauksessa voida arvostella oikeuden väärinkäytöstä; se ainoastaan soveltaa käytännesääntöjen täytäntöönpanemisesta 8.2.1994 tekemänsä päätöksen määräystä." 18

19. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettiin 9.6.1998 kanne, jolla vaadittiin tämän päätöksen kumoamista. Tuomioistuin antoi tuomion, joka on nyt käsiteltävänä olevan valituksen kohteena.

20. Kantaja teki ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämässään väitteissä eron komission laatimien asiakirjojen ja jäsenvaltioiden tai Argentiinan viranomaisten laatimien asiakirjojen välillä.

21. Komissiosta peräisin olevien asiakirjojen osalta kantaja vetoaa kolmeen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koskee käytännesääntöjen ja päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom rikkomista,

toinen EY:n perustamissopimuksen 176 artiklan (josta on tullut EY 233 artikla), luettuna yhdessä asiassa Interporc I annetun tuomion kanssa, rikkomista ja kolmas EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) rikkomista.

22. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi päätöksen kieltäytyä antamasta tietoja ensimmäisen kanneperusteen nojalla tutkimatta kahta muuta kanneperustetta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että komissio oli soveltanut virheellisesti yleisen edun turvaamiseen perustuvaa poikkeusta.

23. Nyt käsiteltävänä oleva valitus ei siis koske kieltäytymistä tietojen antamisesta komissiosta peräisin olevista asiakirjoista, jonka osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi kantajan vaatimuksen. Interporc riitauttaa ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmät, jotka koskivat komission päätöstä evätä Interporcin oikeuden tutustua jäsenvaltioista tai Argentiinan viranomaisilta peräisin oleviin asiakirjoihin. Käsiteltävänä oleva valitus koskee ainoastaan tätä osaa valituksenalaisesta tuomiosta.

24. Ennen valituksen tutkimista on tarpeen kerrata valituksenalaisen tuomion sisältö.

III Valituksenalainen tuomio

25. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuvailee seuraavasti Interporcin esittämiä kanneperusteita:

”Kantaja vetoaa kolmeen kanneperusteesseen, joista ensimmäisen mukaan riidanalainen päätös on lainvastainen siltä osin kuin se perustuu laatijasääntöön, toisen mukaan komissio ei ole ottanut huomioon päätöstä 94/90/EHTY, EY, Euratom eikä käytännesääntöjä, ja kolmannen mukaan se on rikkonut perustamissopimuksen 190 artiklaa.”¹⁹

26. Tutkittuaan järjestyksessä mainitut kolme kanneperustetta, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että riidanalaisista päätöistä ei ole kumottava siltä osin kuin se koskee jäsenvaltioista tai Argentiinan viranomaisilta peräisin olevia asiakirjoja, ja totesi seuraavaa:

”Kanneperuste, jonka mukaan riidanalainen päätös on lainvastainen siltä osin kuin se perustuu laatijasääntöön

54 Aluksi on syytä kerrata hallinnollisen menettelyn kulku. Kantaja pyysi 23.2.1996 päivätyllä kirjeellä tietoja tietyistä 'Hilton Beef' -nimisen nautanlihan tuontivalvontaan liittyvistä asiakirjoista, joihin kysymyksessä olevat asiakirjat kuuluvat. Pääosastojen VI ja XXI pääjohtajat hylkäsivät 22.3. ja 25.3.1996 päivätyillä kirjeillä tiedonsaantipyynnöt vedoten yleisen edun turvaamiseen (kansanväliset suhteet) perustuvaan poikkeukseen, laatijasääntöön, yleiseen etuun (tarkastus tai tutkinta) perustuvaan poikkeukseen ja yksityisyyden suojaan. Kantajan edustaja riitautti komission pääsihteerille 27.3.1996 osoittamassaan kirjeessä nämä epäämiset ja esitti uudistetun pyynnön. Pääsihteeri hylkäsi 29.5.1996 päivätyllä kirjeellä uudistetun pyynnön vedoten yleisen edun turvaamiseen (asian käsittely tuomioistuimessa) perustuvaan poikkeukseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi asiassa Interporc I antamassaan tuomioissa, että 29.5.1996 tehtyä päätöstä ei ollut perusteltu riittävästi ja kumosi sen. Kyseisen tuomion täytäntöönpanon yhteydessä pääsihteeri hylkäsi uudelleen uudistetun pyynnön vedoten yleisen edun turvaamiseen (asian käsittely tuomioistuimessa) perustuvan poikkeuksen lisäksi myös laatijasääntöön.

55 Asiassa Interporc I annetusta tuomiosta ilmenee ensinnäkin, että pääsihteeri oli velvollinen perustamissopi-

19 — Valituksenalaisen tuomion 50 kohta.

muksen 176 artiklan nojalla tekemään uuden päätöksen kyseisen tuomion täytäntöönpanemiseksi, ja toiseksi, ettei 29.5.1996 tehtyä päätöstä koskaan ollut olemassa.

söjen tuomioistuin on asiassa C-58/94, Alankomaat vastaan komissio, 30.4.1996 antamassaan tuomiossa (Kok. 1996, s. I-2169, 37 kohta) todennut asiakirjoja koskevan yleisön tiedonsaantioikeuden osalta seuraavaa:

56 Tästä seuraa, että päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdasta ja vuoden 1994 tiedoksiannosta ei voida päätellä, että pääsihteeri ei voisi vedota muihin perusteisiin kuin niihin, joihin se oli perustanut alkuperäisen päätöksensä. Se voi siten tutkia tiedonsaantipyynnöt kokonaisuudessaan uudelleen ja perustaa riidanalaisen päätöksensä laatijasääntöön.

'On todettava, että niin kauan kuin yhteisön lainsäätäjä ei ole antanut yleisiä säännöksiä yleisön oikeudesta saada tutustua yhteisön toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin, toimielinten on päätettävä tällaisten pyyntöjen käsittelyä koskevista toimenpiteistä sellaisen sisäisten asioidensa järjestämistä koskevan toimivallan nojalla, jonka perusteella ne voivat ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin niiden sisäisen toiminnan takaamiseksi hyvän hallintotavan mukaisesti.'

57 Tästä seuraa, että tämä kanneperuste on hylättävä.

Kanneperuste, jonka mukaan päätös 94/90/EHTY, EY, Euratom ja käytännösäännöt on jätetty ottamatta huomioon

66 Tämän tuomion valossa on todettava, että koska ei ole olemassa sellaista ylempätasoisia oikeusperiaatetta, jonka mukaan komissiolla ei ollut oikeutta päätöksessään 94/90/EHTY, EY, Euratom jättää käytännösääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle asiakirjoja, joiden laatija se ei ole, tätä sääntöä voidaan soveltaa. Se, että päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom viitataan yleisiin poliittisiin julistuksiin, eli julistukseen N:o 17 ja useisiin Eurooppa-neuvoston kokouksissa tehtyihin päätelmiin, ei muuta tätä miltään osin, koska nämä julistukset eivät ole ylempien oikeusperiaatteen taseisia normeja.

65 Sen osalta, onko laatijasääntöä jätettävä soveltamatta tässä asiassa, on aluksi palautettava mieliin, että yhtei-

- 67 Laatijasäännön tulkittamisen osalta on syytä palauttaa mieliin, että julistuksessa N:o 17 ja käytäntösäännöissä vahvistetaan se pääperiaate, että yleisöllä on oltava mahdollisuus saada mahdollisimman laajalti tietoja komission ja neuvoston hallussa olevista asiakirjoista ja se, että päätös 94/90/EHTY, EY, Euratom on toimi, jolla annetaan kansalaisille oikeus tutustua komission hallussa oleviin asiakirjoihin (em. asia WWF UK v. komissio, tuomion 55 kohta).
- 68 Seuraavaksi on todettava, että kun on vahvistettu pääperiaate ja siihen rajoituksia, rajoituksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti, jottei pääperiaatteen soveltamista estettäisi (ks. em. asia WWF UK v. komissio, tuomion 56 kohta ja em. asia Interporc I, tuomion 49 kohta).
- 69 Tältä osin on syytä huomata, että luonnehditaanpa laatijasääntöä miten hyvänsä, sillä rajoitetaan päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom vahvistettua pääperiaatetta eli avoimuusperiaatetta. Tämän vuoksi laatijasääntöä on tulkittava ja sovellettava suppeasti, jottei avoimuusperiaatteen soveltamista estettäisi (asia T-188/97, Rothmans International v. komissio, tuomio 19.7.1999, tuomion 53—55 kohta, Kok. 1999, s. II-2463).
- 70 Komissio myönsi istunnossa, että laatijasäännön soveltamisesta voi aiheutua vaikeuksia silloin, kun on epäselvää, kuka asiakirjan laatija on. Juuri sellaisissa tapauksissa laatijasääntöä on tulkittava ja sovellettava suppeasti.
- 71 Näiden huomautusten valossa on arvioitava, voidaanko laatijasääntöä soveltaa niihin jäsenvaltioilta tai Argentiinan viranomaisilta peräisin oleviin viidentyyppisiin asiakirjoihin, joita riidanalainen päätös koskee.
- 72 Nämä viisi asiakirjatyyppeä käsittävät ensinnäkin jäsenvaltioiden tuonti-ilmoitukset Argentiinasta vuosina 1985—1992 tuodun Hilton-naudanlihan tuontimääristä, toiseksi Argentiinan viranomaisten vienti-ilmoitukset niistä Hilton-naudanlihan määrästä, jotka vietiin yhteisöön mainittuina vuosina, kolmanneksi Argentiinan viranomaisten asiakirjat niiden elinten nimeämisestä, jotka vastaavat aitoustodistusten antamisesta, neljänneksi Argentiinan viranomaisten asiakirjat Hilton-kiintiön avaamista koskevan sopimuksen tekemisestä ja viidenneksi jäsenvaltioiden kannanotot samankaltaisissa asioissa.

- 73 Tutkittaessa näitä viittä asiakirjatyyppiä ilmenee, että niiden laatijoina ovat joko jäsenvaltiot tai Argentiinan viranomaiset.
- 74 Tästä seuraa, että komissio on soveltanut laatijasääntöä oikein katsoessaan, että se ei ollut velvollinen antamaan tietoja näistä asiakirjoista. Se ei siten ole syyllistynyt oikeuden väärinkäyttöön. Kantajan esittämä kanneperuste, jonka mukaan päätöstä 94/90/EHTY, EY, Euratom ja käytäntösääntöjä ei ole otettu huomioon, on siten hylättävä perusteettomana.
- 78 Nyt esillä olevassa asiassa komissio on riidanalaisessa päätöksessään — — siteerannut laatijasääntöä ja ilmoittanut, että kantajan piti pyytää kyseisistä asiakirjoista jäljennökset kyseessä olevilta jäsenvaltioilta tai Argentiinan viranomaisilta. Tällainen perustelu ilmentää selkeästi ja yksiselitteisesti komission ajatuksenkulkua. Riidanalaisen päätöksen syyt ovat näin ollen selvinneet kantajalle ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pystyy valvomaan riidanalaisen päätöksen laillisuutta. Näin ollen kantajan väite, jonka mukaan erityiset perustelut olisivat olleet tarpeen, ei ole perusteltu (ks. vastaavasti em. asia Rothmans International v. komissio, tuomion 37 kohta).

Perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste

- 79 Tästä seuraa, että tämä kanneperuste on hylättävä. Riidanalaista päätöstä ei tästä syystä ole kumottava siltä osin kuin se koskee jäsenvaltioilta tai Argentiinan viranomaisilta peräisin olevia asiakirjoja.”

— —

- 77 Perustamissopimuksen 190 artiklassa (josta on tullut EY 253 artikla) edellytetyistä perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmevä riidanalaisen toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiansa, ja että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden (em. tuomio WWF UK v. komissio, tuomion 66 kohta).

IV Valitus

27. Interporc vaatii nyt käsiteltävänä olevalla valituksella yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion siltä osin, kuin siinä ei hyväksytty sen vaatimuksia. Interporc vaatii yhteisöjen tuomioistuinta myös kumoamaan 23.4.1998 tehdyn riidanalaisen päätöksen ja velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28. Kantaja vetoaa kahteen valitusperusteeseen.

29. Ensimmäisessä valitusperusteessaan kantaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti perustamissopimuksen 176 artiklaa ja käytäntösääntöjä. Kantajan mukaan 23.4.1998 tehty riidanalainen päätös on mitätön ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tullut todeta sen mitättömyys.

30. Toinen valitusperuste on kolmiosainen. Kantaja katsoo ensisijaisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tullut todeta laatijasäännön mitättömyys, koska se rikkoo oikeutta tutustua asiakirjoihin, joka on ylemmäntasoinen oikeus. Toissijaisesti kantaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että kyseisessä tapauksessa se on tulkinnut ja soveltanut virheellisesti laatijasääntöä ja siitä, että se ei ole todennut perustamissopimuksen 190 artiklan nojalla komission hylkäävän päätöksen perustelujen olevan puutteelliset.

31. Vastinekirjelmässään komissio esittää ensisijaisesti, että valitusta ei voida ottaa tutkittavaksi miltään osin ja näin ollen kunkin valitusperusteen yksityiskohtainen tutkiminen ei ole tarpeen. Se väittää toissijaisesti, että valitus on joka tapauksessa perusteeton. Komissio vaatii lisäksi, että kantaja veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32. Koska käsiteltävänä olevan valituksen asiasisällön tutkiminen riippuu valituksen tutkittavaksi ottamisesta, aloitan valituksen tutkimisen tarkastelemalla komission väitteitä siitä, että valitusta ei tulisi ottaa tutkittavaksi.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

1. Komission 23.4.1998 tehtyä riidanalaista päätöstä koskevan kumoamisvaatimuksen tutkimatta jättäminen

33. Komissio moittii kantajaa siitä, että se vaatii kyseisen päätöksen kumoamista ”kokonaisuudessaan”²⁰ rajaamatta nimenomaisesti valituksensa ulkopuolelle sitä osaa päätöksestä, joka on jo kumottu valituksenalaisella tuomiolla.

34. Kantaja todellakin vaatii, että ” — — yhteisöjen tuomioistuin kumoaa komission pääsihteerin 23.4.1998 tekemän päätöksen kokonaisuudessaan.”^{21,22} Tämä sanamuoto voi aiheuttaa tiettyä sekaannusta.

20 — Ks. vastinekirjelmän 4 kohta.

21 — Kursivointi tässä.

22 — Ks. valituskirjelmä, s. 28.

35. Koko valituksen yksityiskohtainen tutkiminen poistaa kuitenkin kaiken sekaannuksen. Kantaja vaatii nimenomaisesti, että valituksenalaisen tuomion 55—57 kohta ja 65—79 kohta kumotaan.²³ Valituksenalaisen tuomion tämä osa koskee ainoastaan 23.4.1998 tehdyn riidanalaisen päätöksen tutkimista sikäli, kuin siinä evätään kantajalta oikeus tutustua jäsenvaltioista tai Argentiinan viranomaisilta peräisin oleviin asiakirjoihin.

36. Lisäksi kantaja toteaa vastauskirjelmässään,²⁴ että vaatiessaan, että yhteisöjen tuomioistuin ”kumooa — — kokonaisuudessaan” 23.4.1998 tehdyn riidanalaisen päätöksen, se tarkoitti ilmiselvästi rajata kumoamisvaatimuksensa koskemaan ainoastaan kyseisen päätöksen sitä osaa, jossa sen vaatimuksia ei hyväksytty ja jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ollut jo kumonnut. Kantaja täsmentää selkeästi, että nyt käsiteltävänä olevan valituksen kohteena ei ole 23.4.1998 tehdyn riidanalaisen päätöksen laillisuus niiltä osin, kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sen kumonnut.

37. Komission väitettä ei näin ollen voida hyväksyä.

38. Näin ollen katson, että väite, jonka mukaan 23.4.1998 tehtyä riidanalaista päätöstä koskevaa kumoamisvaatimusta ei tulisi ottaa tutkittavaksi, koska kantaja

mainitsi kyseisen päätöksen kokonaisuudessaan täsmentämättä, että se ei vaadi kyseisen päätöksen kumoamista niiltä osin, kuin se oli jo kumottu valituksenalaisella tuomiolla, ei ole perusteltu.

2. Valituksenalaisen tuomion osittaista kumoamista koskevan vaatimuksen tutkimatta jättäminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

39. Komissio katsoo, että valitus ei täytä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmeneviä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

40. *Ensimmäisessä valitusperusteessa*, jonka mukaisesti komissio on tutkinut lainvastaisella tavalla pyynnön saada tutustua asiakirjoihin, kantaja ainoastaan toistaa jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä väitteet. Komission mukaan kantaja ei esitä varsinaisia oikeudellisia johtopäätöksiä, vaan se esittää ainoastaan epätarkkoja ja ehdottomia väitteitä. Se ei perustele esittämiään päätelmiä riittävästi.

41. Kantaja katsoo vastauskirjelmässään, että komission kanta rajoittaa kohtuuttomalla tavalla mahdollisuutta muu-

23 — Ks. valituskirjelmä, s. 6.

24 — S. 2.

toksenhakuun. Väitetty valitusperusteiden toistaminen, josta komissio moittii kantajaa, on välttämätön selvittämään sitä oikeudellisesti virheellistä arviointia, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki kanteen sisällöstä ja niistä oikeussäännöistä, joihin se perustui.²⁵

42. *Toisen valitusperusteen* osalta komissio väittää, että mitään sen kolmesta osasta ei voida ottaa tutkittavaksi. Sen mukaan niitä ei voida ottaa tutkittavaksi samoista syistä kuin ensimmäisen valitusperusteen yhteydessä esitetyt.

43. Komissio katsoo ensimmäiseen osaan liittyen muun muassa, että kantaja esittää huomautuksia ensimmäistä kertaa yhteisöjen tuomioistuimessa, vaikka se olisi voinut esittää ne jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Kantaja väittää, että pyydettyjä asiakirjoja ei ole kaikissa tapauksissa mahdollista saada ulkopuolisilta laatijoilta. Tietojen pyytäjät kohtaavat vaikeuksia, koska joissakin jäsenvaltioissa ei ole avoimuutta koskevia yhteisön säädöksiä vastaavia säädöksiä. Kantaja korostaa tätä seikkaa väittäen, että nämä esteet ovat vielä merkittävämpiä silloin, kun pyyntö on kohdistettu kolmannelle valtiolle. Yksityisen henkilön olisi lähes mahdotonta tutustua kyseisiin asiakirjoihin

kielellisistä ongelmista, maantieteellisistä välimatkoista ja siitä johtuen, ettei hän tunne toimivaltaisia viranomaisia ja menettelyitä. Komission mukaan nämä huomautukset on esitetty liian myöhään ja ne tulee näin ollen hylätä.

44. Vastauskirjelmässään kantaja vastaa, että toisella valitusperusteellaan se osoittaa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut oikeudellisesti väärin laatijasääntöä, sellaisena kuin se on määritelty päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euratom, sekä että ensimmäisen oikeusasteen tulkinta on vastoin yleistä avoimuusperiaatetta. Kantaja katsoo, että toisin kuin komissio saattaa väittää, toinen valitusperuste sisältää perusteluja ja siinä kritisoidaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmiä riittävän tarkasti.

Asian arviointi

45. On tarpeen palauttaa mieleen eräät erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan laajuutta koskevat periaatteet, joiden perusteella valituksen tutkittavaksi ottaminen ratkaistaan.

46. Yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä todetaan seuraavaa: ”Perustamissopimuksen 168 a artiklasta [josta on muutettuna tullut EY 225 artikla] ja EY:n tuomioistuimen

25 — Ks. vastauskirjelmä, s. 3 ja 4.

perussäännön 51 artiklasta seuraa, että muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin ja että muutoksenhaun perusteena saadaan käyttää yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta puuttuvaa toimivaltaa; asian käsittelyssä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunutta oikeudenkäyntivirhettä, joka on hakijan edun vastainen; tai yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunutta yhteisön oikeuden rikkomista. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan valituskirjelmässä on mainittava ne oikeudelliset perusteet ja väitteet, joihin vedotaan.

Näiden määräysten johdosta valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi (asia C-19/95 P, *San Marco v. komissio*, määräys 17.9.1996, Kok. 1996, s. I-4435, 37 kohta).

Tätä edellytystä ei täytä valitus, jossa vain kerrataan tai toistetaan sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa jo esitetyt perusteet ja perustelut — koska tällaiseen valitukseen ei nimittäin sisälly erityisesti valituksenalaisessa tuomiassa tehtyjen päätelmien kyseenalaistamiseen tarkoitettuja perusteita, sillä tosiasiaa pyritään ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aikaisemmin esitetty kanne tutkitaan uudelleen, mikä ei EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan mukaan kuulu yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan (ks. vastaavasti em. asia *San*

Marco v. komissio, määräyksen 38 kohta).²⁶

47. Näin ollen on tarkistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ilmaistuja edellä mainitun kaltaisia tutkittavaksi ottamista koskevia vaatimuksia on noudatettu nyt käsiteltävänä olevassa asiassa.

48. *Ensimmäisellä valitusperusteella* kantaja moittii täsmällisesti valituksenalaisen tuomion 55—57 kohta.²⁷ Tämä valitusperuste sisältää yksityiskohtaisen perustelun, jolla kantaja pyrkii osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on rikkonut yhteisön lainsäädäntöä katsoessaan, että komissio saattoi tehdä uuden hylkäävän päätöksen laatijasäännön perusteella.²⁸

49. Myös *toisessa valitusperusteessaan* kantaja moittii nimenomaisesti valituksenalaisen tuomion tiettyjä kohtia tukeakseen väitteitään.

26 — Asia C-7/95 P, *Deere v. komissio*, tuomio 28.5.1998 (Kok. 1998, s. I-3111, 18—20 kohta). Ks. vastaavasti asia C-338/93 P, *De Hoe v. komissio*, määräys 7.3.1994 (Kok. 1994, s. I-819, 17—19 kohta); asia C-26/94 P, *x v. komissio*, määräys 26.9.1994 (Kok. 1994, s. I-4379, 10—13 kohta) ja asia C-31/95 P, *Del Plato v. komissio*, määräys 14.3.1996 (Kok. 1996, s. I-1443, 17—20 kohta). Ks. myös asia C-8/95 P, *New Holland Ford v. komissio*, tuomio 28.5.1998 (Kok. 1998, s. I-3175, 22—24 kohta) ja asia C-352/98 P, *Bergaderm ja Goupil v. komissio*, tuomio 4.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5291, 35 kohta).

27 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 26 kohta.

28 — Ks. valituskirjelmä, s. 9—12.

Ensimmäisessä osassa kantaja katsoo, vastoin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 65 ja 66 kohdassa esittämää kantaa,²⁹ että laatijasäännöllä rikotaan ylempiä tasoista oikeutta avoimuuteen.³⁰ Toinen osa kohdistuu valituksenalaisen tuomion 69 ja 70 kohtaan,³¹ joissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kantajan mukaan tulkinnut ja soveltanut oikeudellisesti virheellisesti laatijasääntöä.³² Kolmannessa osassa³³ kantaja kiistää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 77—79 kohdassa esittämän tulkinnan perustamissopimuksen 190 artiklasta.³⁴

50. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sillä seikalla, että valitusperusteet ja väitteet, jotka liittyvät kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamiseen, on jo esitetty ensimmäisessä oikeusasteessa samantapaisina, ei voida perustella niiden tutkimatta jättämistä muutoksenhaun yhteydessä.³⁵ Nyt käsiteltävänä olevassa valituksessa kantaja mainitsee täsmällisesti ne valituksenalaisen tuomion kohdat, jotka se riitauttaa, ja tukee tätä esittämällä väitteitä, joilla se pyrkii osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut ja soveltanut oikeudellisesti virheellisesti yhteisön oikeussääntöjä.

29 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 26 kohta.

30 — Ks. valituskirjelmä, s. 13.

31 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 26 kohta.

32 — Ks. valituskirjelmä, s. 22.

33 — Ks. valituskirjelmä, s. 26.

34 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 26 kohta.

35 — Ks. vastaavasti asia C-459/98 P, Martínez del Peral Cagigal v. komissio, tuomio 11.1.2001 (Kok. 2001, s. I-135, 37 ja 38 kohta) ja asia C-41/99 P, Sadam Zücherifici ym. v. neuvosto, tuomio 31.5.2001 (Kok. 2001, s. I-4239, 16—19 kohta).

51. Näin ollen ensimmäistä ja toista valitusperustetta vastaan esitetty oikeudenkäyntiväite, jonka mukaisesti kantaja ainoastaan toistaa yhteisöjen tuomioistuimessa väitteet, jotka se on esittänyt jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, on hylättävä.

52. Toisen valitusperusteen ensimmäisen osan osalta komissio väittää myös, että kantaja on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimessa eräät huomautukset liian myöhään.

53. Viitaten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan, jonka mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin, yhteisöjen tuomioistuin on todennut seuraavaa:

”Jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta yhteisöjen tuomioistuimessa vaatimuksilleen sellaisia uusia perusteita, joihin hän ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedonnut, tämä tarkoittaisi, että asianosaisella olisi oikeus laajentaa kannettaan yhteisöjen tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Yhteisöjen tuomioistuimen toimi-

valta valitusasioissa on siten rajoitettu kohdistuvaksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointiin sille esitetyistä kanneperusteista.”³⁶

54. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen alkuperäiseen kanneperusteeseen antamaan vastaukseen kohdistuvaa kritiikkiä ei kuitenkaan voida pitää uutena valitusperusteena.³⁷

55. Vaikuttaa siltä, että komissio on eihytynyt nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kahden selkeästi erillisen oikeudellisen käsitteen ”peruste” ja ”väite” välillä. Yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan menettelyn kuluessa esitetyt uudet perusteet on erotettava uusien väitteiden esittämisestä.³⁸ ”Uuden perusteen” voidaan kuvata olevan peruste, jolla muutetaan vaatimuksen kohdetta. Sitä vastoin ”väitteellä” ainoastaan kehitellään tai täsmennetään vaatimuksen kohdetta.³⁹

36 — Asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok. 1994, s. I-1981, 59 kohta) ja em. asia Deere v. komissio (62 kohta). Ks. niin ikään vastaavasti asia C-437/98 P, Infrisa v. komissio, määräys 14.10.1999 (Kok. 1999, s. I-7145, 29 kohta) ja asia C-111/99 P, Lech-Stahlwerke v. komissio, määräys 25.1.2001 (Kok. 2001, s. I-727, 25 kohta).

37 — Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä tältä osin, ks. Friden, G., ”Quelques réflexions sur la recevabilité d'un pourvoi contre un arrêt du Tribunal de première instance”, *Revue des affaires européennes*, 2000, s. 231 ja erityisesti s. 236 sekä Honorat, E. ”Plaider un pourvoi devant la Cour de justice”, *Evolution récente du droit judiciaire communautaire*, Institut européen d'administration public, Maastricht, 1994, s. 21.

38 — Asia 2/57, Compagnie des Hauts fourneaux de chasse v. Korkea viranomainen, tuomio 12.6.1958 (Kok. 1958, s. 129); asia C-153/96 P, De Rijk v. komissio, tuomio 29.5.1997 (Kok. 1997, s. I-2901, 19 kohta) ja asia C-220/99, komissio v. Ranska, tuomio 11.9.2001 (Kok. 2001, s. I-5831, 20 kohta).

39 — Tämän kysymyksen osalta ks. julkisasiamies Léger'n ratkaisuehdotus em. asiassa komissio v. Ranska, 106 ja 107 kohta.

56. Kantaja ei esitä valituksen 34 kohdassa uutta perustetta, vaan esittää uuden väitteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jo tutkiman perusteen tueksi, eli sen, että komissio on rikkonut päätöstä 94/90/EHTY, EY, Euratom ja käytännesääntöjä.⁴⁰ Kantajan kyseisessä 34 kohdassa esittämät huomautukset muodostavat näin ollen väitteen eivätkä uutta perustetta. Ne eivät muuta oikeudenkäynnin kohdetta. Huomautukset on esitetty tässä asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jo valituksenalaisessa tuomiossa tutkiman perusteen tueksi.

57. Tämän seurauksena katson, että toisen valitusperusteen ensimmäistä osaa koskeva oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

58. Komissio katsoo vastauskirjelmässään kolmannen osan osalta, että se on erottamattomasti yhteydessä toisen osan tutkittavaksi ottamiseen. Koska komissio katsoo, että toista osaa ei voida ottaa tutkittavaksi, tästä seuraa sen mukaan loogisesti, että myöskään kolmatta osaa ei oteta tutkittavaksi.

59. Itse olen sitä mieltä, että kolmas osa tulee ottaa tutkittavaksi. Komissio tyytyy ainoastaan vaatimaan sen tutkimatta jättämistä, esittämättä erityisiä juridisia perusteluja väitteensä tueksi.

40 — Ks. valituksenalaisen tuomion 58—60 kohta.

60. Näillä perusteilla ensimmäinen ja toinen valitusperuste on otettava tutkittavaksi.

Pääasia

1. Perustamissopimuksen 176 artiklan rikkomista koskeva ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

61. Kantaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole harkinnut oikein kantajan sille esittämää kanneperustetta ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut oikeudellisesti virheellisesti perustamissopimuksen 176 artiklaa ja päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohtaa.

62. Kantaja moittii komissiota siitä, että sen jälkeen, kun 29.5.1996 tehty hylkäävä päätös oli kumottu asiassa Interporc I annetulla tuomiolla, komissio teki eri hylkäämisperusteiden nojalla tiedonsaanti-pyyntöä koskevan toisen hylkäävän päätöksen. Kantajan mielestä tällainen menettely muodostaa todellisen riskin siitä, että käytännesääntöjen tehokas vaikutus estetään.

Interporcin mukaan kyseisellä menettelyllä päädyttäisiin eväämään henkilöltä mahdollisuus käyttää oikeuttaan tutustua asiakirjoihin. Komission menettely estää tämän oikeuden toteutumisen, koska yksityinen henkilö on pakotettu nostamaan kanteita siihen saakka, että komissio olisi tavallaan käyttänyt kaikki mahdolliset hylkäämisperusteet eikä voisi enää perustella uutta hylkäävää päätöstä. Kantaja katsoo, että komissio on toiminut kohtuuttomasti ja että sen olisi tullut tutkia jo silloin, kun ensimmäinen pyyntö saada tietoja asiakirjoista esitettiin, kaikki mahdolliset hylkäämisperusteet siten, että se ei olisi voinut tuonnempina hylätä tiedonsaanti-pyyntöä uudella käytännesääntöjen mukaisella perusteella.

63. Kantaja katsoo, että komissio ei ole noudattanut perustamissopimuksen 176 artiklasta ja päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom 2 artiklan 2 kohdasta johtuvia vaatimuksia. Komission olisi tullut tutkia täydellisesti uudelleen pyyntö saada tietoja asiakirjoista sen jälkeen, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli kumonnut 29.5.1996 tehdyn päätöksen, koska sen perustelut olivat puutteelliset.

64. Komissio puolestaan katsoo tutki-neensa täydellisesti uudelleen tiedonsaanti-pyyntöä. Sen mukaan valinta perustella hylkäävää päätöstään ainoastaan yhdellä hylkäysperusteella kerrallaan selittyä helposti prosessiekonomiaan liittyvillä syillä.

Asian arviointi

65. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa toimielimen tekemän päätöksen, toimielimen tulee perustamissopimuksen 176 artiklan mukaisesti ryhtyä tuomion täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin, samoin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, on todennut seuraavaa: ”Noudattaakseen tuomiota ja pannakseen sen kokonaisuudessaan täytäntöön, toimielimen tulee noudattaa tuomion tuomiolauselman lisäksi myös perusteluja, jotka ovat siihen johtaneet ja jotka ovat tarpeellisia sen tueksi siten, että ne ovat välttämättömiä tuomiolauselman tarkan sisällön määrittämiseksi. Näillä perusteluilla itse asiassa yksilöidään se säännös, joka on katsottu lainvastaiseksi, ja tuodaan esiin päätöslauselmassa todetun lainvastaisuuden tarkat syyt, jotka kyseisen toimielimen tulee ottaa huomioon, kun ne korvaavat kumotun toimen uudella.”⁴¹

66. Perustamissopimuksen 176 artiklan ulottuvuus on kuitenkin rajallinen.

67. Perustamissopimuksen 176 artiklalla ei oikeuteta yhteisöjen tuomioistuinta määrittämään toimielintä, jonka päätös on

kumottu EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 230 artikla) perusteella, toimimaan jollain tietyllä tavalla.⁴²

68. Perustamissopimuksen 176 artiklassa ainoastaan velvoitetaan toimielintä, joka on tehnyt kumotun toimen, huolehtimaan siitä, ettei toimea, jolla kumottu toimi korvataan, rasita kumoamistuomiolla todettu lainvastaisuus.⁴³ Tämä säännös ei kuitenkaan tarkoita sitä, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asianosaisten pyynnöstä kumotun toimen korvaavan toimen sisällön.

69. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kantaja katsoo, että komission olisi tullut sen jälkeen, kun 29.5.1996 tehty hylkäävä päätös oli kumottu asiassa Interporc I annetulla tuomiolla, tehdä uusi päätös, jossa olisi otettu huomioon kaikki käytäntösäännöissä tarkoitetut hylkäämisperusteet. Tällä tulkinnalla oletetaan toisaalta, että komissioilla ei ole harkintavaltaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman kumoamistuomion täytäntöönpanossa ja toisaalta, että yhteisöjen tuomioistuimen tulee ilmaista komissiolle, kuinka sen on perusteltava kaikki uudet hylkäävät päätökset. Tällainen tulkinta ei ole edellä mainitun yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen.

41 — Yhdistetyt asiat 97/86, 99/86, 193/86 ja 215/86, Asteris ym. v. komissio, tuomio 26.4.1988 (Kok. 1988, s. 2181, 27 kohta).

42 — Asia 15/85, Consorzio Cooperative d’Abruzzo v. komissio, tuomio 26.2.1987 (Kok. 1987, s. 1005, Kok. Ep. IX, s. 29, 18 kohta).

43 — Asia C-310/97 P, komissio v. Assidomän Kraft Products ym., tuomio 14.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5363, 56 kohta).

70. Tämän seurauksena esitän, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää ensimmäisen valitusperusteen perusteettomana.

2. Toinen valitusperuste, jonka mukaisesti laatijasääntö on mitätön ja perustamissopimuksen 190 artiklaa on rikottu

71. Toisen valitusperusteen tutkiminen herättää kysymyksiä, jotka koskevat laatijasääntöä (valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa) ja perusteluvollisuuden noudattamista (valitusperusteen kolmas osa).

a) Laatijasääntö (valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa)

72. Laatijasääntöön perustuvan kumoamisperusteen tueksi kantaja esittää kaksiosaisen perustelun.

i) Ensimmäinen osa: laatijasäännön mitätömyys

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

73. Kantajan mukaan laatijasääntö on yhteensoveltumaton demokratiaperiaatteen

seen juurtuneen, yleisen oikeusperiaatteen muodostavan avoimuusvelvoitteen kanssa. Yhteisön avoimuusperiaate ja oikeus tutustua asiakirjoihin ovat yleisiä periaatteita, joiden perustuvanlaatuinen asema Euroopan unionin ja yhteisön oikeusjärjestelmässä tunnustetaan EY 255 artiklassa,⁴⁴ luettuna yhdessä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 1 artiklan toisen kohdan ja 6 artiklan 1 kohdan kanssa. Niiden ankara noudattaminen on välttämätön taie demokraattisen järjestelmän rakenteelle ja yhteisön suvereniteetin laillisuudelle.

74. Vastauskirjelmässään komissio puolustaa varsin erilaista näkökantaa. Se katsoo, että avoimuusperiaate ei ole yhteisön oikeudessa yleinen oikeusperiaate. Vaikka onkin kiistatonta, että avoimuus on olennaisesti yhteydessä demokratiaan, komissio katsoo, että tämä seikka ei riitä tekemään siitä oikeudellista periaatetta. Näin ollen tiedonsaantioikeuden soveltamisen rajoittaminen ainoastaan komission laatimiin asiakirjoihin, ja jäsenvaltioista tai Argentiinan viranomaisilta peräisin olevien asiakirjojen jättäminen tämän oikeuden ulkopuolelle, ei loukkaa oikeutta avoimuuteen.

Asian arviointi

75. Asianosaisten esittämiin päinvastaisiin väitteisiin vastaamiseksi on palautettava

44 — Tämä artikla lisättiin EY:n perustamissopimukseen Amsterdamin sopimuksella.

mieliin yhteisöjen tuomioistuimen vii-meaikaisin oikeuskäytäntö, joka koskee oikeutta tutustua yhteisön toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin.

76. Edellä mainitussa asiassa Alankomaat vastaan komissio, jossa yhteisöjen tuomioistuinta pyydettiin tutkimaan yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin 20 päivänä joulukuuta 1993 tehdyn neuvoston päätöksen 93/731/EY⁴⁵ oikeudellisen perustan laillisuus, yhteisöjen tuomioistuin totesi, että ”suurimmassa osassa jäsenvaltioita yleisölle taataan oikeus tutustua viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin perustuslain tai lain tasoisina periaatteina”.⁴⁶

77. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi tämän jälkeen, että ”niin kauan kuin yhteisön lainsäätäjä ei ole antanut yleisiä säännöksiä yleisön oikeudesta saada tutustua yhteisön toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin, [yhteisön toimielinten] on päätettävä tällaisten pyyntöjen käsittelyä koskevista toimenpiteistä sellaisen sisäisten asioidensa järjestämistä koskevan toimivallan nojalla, jonka perusteella ne voivat tehdä asianmukaisia toimia niiden sisäisen toiminnan takaamiseksi hyvän hallintotavan mukaisesti”.⁴⁷

78. Näin ollen edellä mainitusta asiasta Alankomaat vastaan komissio ei voida

45 — EYVL L 340, s. 43.

46 — Tuomion 34 kohta.

47 — *Ibidem*, 37 kohta.

päätellä, kuten kantaja väittää, että oikeuskäytännössä on vahvistettu perusoikeus tutustua asiakirjoihin.⁴⁸

79. Tällaisen oikeuden juridista olemassaoloa ei voida johtaa myöskään asiassa C-353/99 P, neuvosto vastaan Hautala, 6.12.2001 annetusta tuomiosta.⁴⁹ Kyseisessä asiassa valitus koski pääosin oikeutta tutustua neuvoston asiakirjojen osiin, kuten päätöksessä 93/731/EY säädetään.

Kantaja, joka on Euroopan parlamentin jäsen, pyysi saada tutustua tavanomaisten aseiden viennin työryhmän kertomukseen, tutustuakseen tarkemmin Euroopan unionin jäsenvaltioiden aseviennin kriteereihin. Neuvosto hylkäsi tietojensaantipyynnön sillä perusteella, että kyseinen kertomus sisälsi arkaluonteisia tietoja, joiden ilmai-

48 — Ks. vastaavasti mm. Chiti, E., ”Further Developments of Access to Community Information: Kingdom of the Netherlands v. Council of the European Union”, *European Public Law*, vol. 2, Issue 4, 1996, s. 536— ja sitä seuraavat sivut; Lafay, F., ”L'accès aux documents du Conseil de l'Union: contribution à une problématique de la transparence en droit communautaire”, *RTD eur.* 33 (1), janvier-mars 1997, s. 37— ja sitä seuraavat sivut; Bradley, K. St. C., ”La transparence de l'Union européenne: une évidence ou un trompe-l'oeil?”, *Cahiers de droit européen*, 3-4, 1999, s. 283— ja sitä seuraavat sivut; Travers, N., ”Access to Documents in Community Law: on the Board to a European Participatory Democracy”, *The Irish Jurist*, vol. 35, 2000, s. 164— ja sitä seuraavat sivut. Toisenlaisesta tulkinnasta ks. mm. Ragnemalm, H., ”Démocratie et transparence: sur le droit général d'accès des citoyens de l'Union européenne aux documents détenus par les institutions communautaires”, *Scritti in onore di G. F. Mancini*, s. 809— ja sitä seuraavat sivut.

49 — Kok. 2001, s. I-9565.

seminen voisi aiheuttaa haittaa yleiselle turvallisuudelle.⁵⁰

tulkita laatijasääntöä asiakirjajulkisuuden yleisperiaatteen valossa, käytäntöjen tarkoittamassa merkityksessä.

Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että ”pää-
töksen 93/731/EY 4 artiklan 1 kohtaa on
tulkittava siten, että neuvostolla on vel-
vollisuus tutkia, onko sen annettava mah-
dollisuus tutustua niihin asiakirjan osiin,
joihin poikkeuksia ei sovelleta”.⁵¹ Yhteisöjen
tuomioistuin ei kuitenkaan pitänyt
tarpeellisenä lausua ”tiedonsaantioikeutta
koskevan periaatteen’ olemassaolosta”.⁵²

82. Käytäntösäännöissä pidetään yleis-
periaatteenä asiakirjajulkisuutta, mutta niiden
soveltamisalan ulkopuolelle jätetään
eräät asiakirjaryhmät. Näin ollen, mikäli
komission hallussa on asiakirja, jonka
tekijä se ei ole, käytäntösäännöissä sää-
detään, että hakemus tulee jättää suoraan
kyseiselle henkilölle tai toimielimelle.

80. Tästä syystä katson, että yhteisöjen
tuomioistuimen tämänhetkiseen oikeus-
käytäntöön ei sisälly sellaista perustavan-
laatuista oikeutta saada tietoja asiakirjoista,
joka kuuluisi jäsenvaltioiden yhteisistä
perustuslaillisista perinteistä johtuviin yleisiin
oikeusperiaatteisiin.

83. Käytäntösäännöissä säädetään siis
nimenomaisesti, että laatijasääntö on
poikkeus yleisestä oikeudesta saada tietoja
asiakirjoista.

81. Oikeus saada tietoja komission asia-
kirjoista tunnustetaan ja taataan käytän-
nesäännöissä, jotka on pantu täytäntöön
pääöksellä 94/90/EHTY, EY, Euratom.
Näin ollen nyt käsiteltävänä olevassa vali-
tuksessa yhteisöjen tuomioistuimen tulee

84. Katson, että näissä olosuhteissa ensim-
mäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole
toiminut virheellisesti katsoessaan, että
laatijasääntöä voitiin soveltaa, koska
yleistä avoimuusperiaatetta, jonka perus-
teella komissio ei voi jättää käytänne-
sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle
asiakirjoja, joiden tekijä se ei ole, ei ole
olemassa.

50 — Päätöksen 93/731/EY 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ”neuvoston asiakirjaa ei luovuteta, jos siinä olevien tietojen ilmaisemisesta voi aiheutua haittaa julkisen edun turvaamiselle (yleinen turvallisuus, kansainväliset suhteet, vakaa rahan arvo, asian käsittely tuomioistuimessa, tarkastus tai tutkinta)”.

51 — Em. asia neuvosto v. Hautala (31 kohta).

52 — Edellä alaviitteessä 51 mainittu asia C-353/99 P.

85. Tämän seurauksena toisen valituspe-
rusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

ii) Toinen osa: laatijasäännön virheellinen oikeudellinen tulkinta ja soveltaminen

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

86. Siltä varalta, että yhteisöjen tuomioistuin ei katsoisi laatijasäännön olevan mitätön, kantaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut ja soveltanut oikeudellisesti virheellisesti tätä sääntöä. Kantajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole yleisen avoimuusperiaatteen mukaisesti tulkinnut laatijasääntöä suppeasti.

87. Vastinekirjelmässään komissio myöntää, että laatijasääntö muodostaa rajoituksen päätöksessä 94/90/EHTY, EY, Euroatom esitettyyn periaatteeseen. Se katsoo, että käytännesäännöllä sallitaan kyseisen säännön suppea tulkinta ainoastaan silloin, kun on epäselvää, kuka asiakirjan tekijä on.

Asian arviointi

88. Kuten edellä on esitetty, laatijasääntö on selkeä poikkeus käytännesäännöissä tarkoitettusta pääperiaatteesta eli oikeudesta saada tietoja asiakirjoista.

89. Käytännössä laatijasäännön noudattamisella selvitetään tietojen pyytäjälle menettely, jonka mukaisesti tämä voi esittää pyyntönsä saada tietoja asiakirjoista. Tämän poikkeuksen päämäärä ja olemassaolon peruste ovat helposti ymmärrettävissä. Laatijasäännöllä taataan jäsenvaltiolle, kolmannelle valtiolle tai kaikille oikeushenkilöille tai luonnollisille henkilöille, jotka suostuvat uskomaan komission haltuun asiakirjoja, että näiden asiakirjojen sisältöä ei paljasteta vastoin niiden luovuttajan tahtoa. Näiden luottamuksellisten suhteiden ansiosta komissio voi saada tärkeitä tietoja (kansallisia tilastoja, selvityksiä tutkimuksista...), joiden ansiosta se voi tehdä perusteltuja päätöksiä. Kilpailua rajoittavia menettelyitä koskevien ilmoittamisten yhteydessä yritysten tulee niin ikään voida luottaa, että sellaisten asiakirjojen sisältöä, joiden perusteella saatetaan sittemmin ryhtyä toimenpiteisiin, ei tulla paljastamaan.⁵³

90. Laatijasäännön soveltaminen voi kuitenkin johtaa väärinkäytöksiin. Komissio voisi esimerkiksi vedota tähän poikkeukseen, vaikka on epäselvää, kuka pyydetyn asiakirjan tekijä on.

91. Näin ollen on selvitettävä, millainen laatijasäännön soveltaminen ja tulkinta, on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaista.

53 — Idot, L. "La transparence dans les procédures administratives: l'exemple du droit de la concurrence", *La transparence dans l'Union européenne. Mythe ou principe juridique?*, LGDJ, 1998, s. 121— ja sitä seuraavat sivut.

92. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on tältä osin viime aikoina muistuttanut, sen lisäksi, että päätöksen 94/90/EHTY, EY, Euratom tavoitteena on komission moitteettoman toiminnan varmistaminen hyvän hallintotavan mukaisesti, sen tavoitteena on myös antaa yleisölle mahdollisimman laaja mahdollisuus tutustua komission hallussa oleviin asiakirjoihin, *minkä vuoksi kaikkia tästä oikeudesta tehtäviä poikkeuksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti.*⁵⁴

93. Jos komission hallussa on asiakirjoja, joiden tekijä se ei ole, sen on näin ollen ilmoitettava tekijän henkilöllisyys. Tietoja pyytävän on tiedettävä, kuka on asiakirjan tekijä, jotta se voi esittää tälle tiedonsaantipyynnön.

94. Komissio ilmoittaa 23.4.1998 tekevänsä riidanalaisessa päätöksessä kantajalle, että asiakirjat, joista tietoja on pyydetty, ovat peräisin jäsenvaltioista tai Argentiinan viranomaisilta. Jäsenvaltiot ovat toimittaneet sille kahdentyyppisiä asiakirjoja. Kyseessä ovat ensinnäkin ilmoitukset Argentiinan tasavallasta vuosina 1985—1992 tuodun Hilton-naudanlihan määristä ja toiseksi tietyt kannanotot, joita ovat esittäneet valtiot, jotka ovat olleet osapuolina samankaltaisissa asioissa. Argentiinan viranomaiset puolestaan ovat esittäneet ilmoitukset

yhteisöön vuosina 1985—1992 viedyn Hilton-naudanlihan määristä, asiakirjat niiden elinten nimeämisestä, jotka vastaavat aitoustodistusten antamisesta, ja asiakirjat Hilton-kiintiön avaamista koskevan sopimuksen tekemisestä. Komissio katsoo tämän vuoksi, että kantajan tulee esittää pyyntö saada tietoja näistä asiakirjoista jäsenvaltioille tai Argentiinan viranomaisille.

95. Näin ollen komissio on soveltanut nyt käsiteltävänä olevassa asiassa laattijasääntöä oikein nimitessään tutkittavaksi vaadittujen asiakirjojen tekijät.

96. On kuitenkin tarkennettava, että oikeutta tutustua yhteisön toimielimen hallussa oleviin asiakirjoihin on hiljattain muutettu. Uuden 30.5.2001 annetun asetuksen N:o 1049/2001⁵⁵ 4 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos kyse on kolmannen asiakirjasta, toimielin kuulee tätä arvioidakseen, onko 1 tai 2 kohdassa säädettyä poikkeusta sovel-

54 — Yhdistetyt asiat C-174/98 P ja C-189/98 P, Alankomaat ja Van der Wal v. komissio, tuomio 11.1.2000 (Kok. 2000, s. I-1, 27 kohta) ja em. asia neuvosto v. Hautala (25 kohta). Muistutan, että kyseisessä asiassa sovellettiin päätöstä 93/731/EY.

55 — Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, s. 43).

lettava, paitsi jos on selvää, että asiakirja on luovutettava tai sitä ei tule luovuttaa.”

b) Perusteluvollisuuden noudattaminen (valitusperusteen kolmas osa)

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

97. Toisin sanottuna, uuden yhteisön säännöksen mukaan,⁵⁶ laatijasääntö ei ole enää ehdoton poikkeus oikeudesta saada tietoja asiakirjoista, vaan siitä on muodostunut ”normaali” poikkeus, jota komissio on toimivaltainen vapaasti tulkitsemaan.

98. Näissä olosuhteissa esitän, että yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole toiminut virheellisesti todetessaan, että komissio oli soveltanut laatijasääntöä oikein katsoessaan, että se ei ollut velvollinen antamaan tietoja asiakirjoista, joiden tekijä se ei ollut.

99. Toisen valitusperusteen toinen osa tulee siis hylätä perusteettomana.

100. Kantaja väittää lopuksi, että komissio ei ole noudattanut perustamissopimuksen 190 artiklan mukaista perusteluvollisuutta.

101. Kantaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toiminut virheellisesti todetessaan, että komissio oli noudattanut asianmukaisesti sille perustamissopimuksen 190 artiklan nojalla kuuluvaa perusteluvollisuutta. Kantaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voinut tutkia hylkäävän päätöksen perustelujen nojalla, oliko komissio harkinnut myös muun muassa kysymystä todellisesta mahdollisuudesta tutustua asiakirjoihin Argentiinan viranomaisten luona tai jäsenvaltioissa.

102. Komissio katsoo päinvastoin noudattaneensa perusteluvollisuutta, sellaisena kuin se johtuu perustamissopimuksen 190 artiklasta.

Asian arviointi

103. On muistettava, että perustamissopimuksen 190 artiklassa määrätty perusteluvollisuus perustuu erittäin vakiintuneesta oikeuskäytännöstä johtuviin periaatteisiin.

⁵⁶ — Asetusta N:o 1049/2001 sovelletaan 3.12.2001 alkaen.

104. Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut tältä osin, että perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niissä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava yhteisön toimielimen toimenpiteen perustelut siten, että henkilöille, joita toimenpide koskee, selviää toimenpiteen toteuttamisen syyt ja siten, että toimivaltainen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen lainmukaisuutta. Perusteluvollisuutta on arvioitava kunkin tapauksen olosuhteiden, erityisesti toimen sisällön, esitettyjen perusteluiden luonteen sekä niiden henkilöiden tiedontarpeen perusteella, joille toimi on osoitettu tai joita toimi koskee suoraan tai erikseen. Kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia ei tarvitse esittää siltä osin kuin sitä, ovatko päätöksen perustelut perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisia, tutkitaan paitsi päätöksen sanamuodon myös asiayhteyden ja kaikkien asiaa koskevien oikeussääntöjen suhteen.⁵⁷

105. Kun kyse on tarkemmin sanottuna yleisön pyynnöstä saada tietoja komission asiakirjoista, tämän tulee tutkia kunkin pyydetyn asiakirjan osalta erikseen, ottaen huomioon sen käytettävissä olevat tiedot, onko asiakirjan luovuttaminen tosiasiaa omiaan loukkaamaan jotain käytänne-

säännöissä säädetyistä poikkeustilanteista.⁵⁸

106. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa komissio esittää 23.4.1998 tekemässään riidanalaisessa päätöksessä yksityiskohtaisen luettelon asiakirjoista, jotka ovat sen hallussa ja joiden tekijä se ei ole.⁵⁹ Se ilmoittaa kantajalle, että perehtyäkseen näiden asiakirjojen sisältämiin tietoihin kantajan on osoitettava pyyntönsä suoraan näiden asiakirjojen tekijöille. Komissio perustaa päätöksensä kieltäytyä antamasta tietoja näistä asiakirjoista nimenomaisesti laatijasääntöön, sellaisena kuin se määrittellään käytännesäännöissä.⁶⁰

107. Näin ollen 23.4.1998 tehty riidanalainen päätös vaikuttaa mielestäni riittävästi perustellulta.

108. Tämän seurauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole toiminut virheellisesti katsoessaan, että 23.4.1998 tehdyn riidanalaisen päätöksen perustelut olivat perustamissopimuksen 190 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaiset. Toisen kanneperusteen kolmannen osan, sikäli kuin se perustuu tällaisen virheen olemassaoloon, tulee näin ollen katsoa olevan perusteeton.

57 — Ks. esim. yhdistetyt asiat 296/82 ja 318/82, Alankomaat ja Leeuwarder Papierwarenfabriek v. komissio, tuomio 13.3.1985 (Kok. 1985, s. 809, Kok. Ep. VIII, s. 107, 19 kohta); asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, tuomio 14.2.1990 (Kok. 1990, s. I-395, 15 ja 16 kohta); asia C-122/94, komissio v. neuvosto, tuomio 29.2.1996 (Kok. 1996, s. I-881, 29 kohta); asia C-56/93, Belgia v. komissio, tuomio 29.2.1996 (Kok. 1996, s. I-723, 86 kohta); asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998 (Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta) ja asia C-265/97 P, VBA v. Florimex ym., tuomio 30.3.2000 (Kok. 2000, s. I-2061, 93 kohta).

58 — Ks. em. asia Alankomaat ja Van der Wal v. komissio (24—28 kohta). Ks. myös vastaavasti asia T-83/96, Van der Wal v. komissio, tuomio 19.3.1998 (Kok. 1998, s. II-545, 43 kohta); asia T-174/95, Svenska Journalistförbundet v. neuvosto, tuomio 17.6.1998 (Kok. 1998, s. II-2289, 112 kohta); asia T-188/98, Kuijter v. neuvosto, tuomio 6.4.2000 (Kok. 2000, s. II-1959, 36 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja asia T-123/99, JT's Corporation v. komissio, tuomio 12.10.2000 (Kok. 2000, s. II-3269, 63 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

59 — Ks. komission esittämän luettelon yksityiskohtista tämän ratkaisuehdotuksen 18 kohta.

60 — Idem.

Ratkaisuehdotus

109. Edellä esitettyjen huomautusten perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

- 1) hylkää valituksen ja
- 2) velvoittaa Interporc Im- und Export GmbH:n yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti korvaamaan oikeudenkäyntikulut.